

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile nefranconate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune
în Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf.,
Nux. Augentfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Gölber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII. Erzsebet-köru).
Prețul inserțiilor: o serie
germond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicarile
mai dese după tarifa și invo-
ială. — RECLAME pe pagina
3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Număr de Duminică 13.)

GAZETA" iese în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgul Inului Nr. 30. etajiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 72.—Anul LXX.

Brașov Vineri 30 Martie (12 Aprilie).

1907.

NOU ABONAMENT

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Aprilie st. v. 1907

se deschide nou abonament, la care în am
pe toți amicii și sprijinitorii foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24
coroane, pe șase luni 12 coroane, pe trei luni
6 coroane pe o lună 2 coroane.

Pentru România și străinătate: Pe un
an 40 franci, pe șase luni 20 franci, pe trei
luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

Abonamente numai la numărul poporal
de Duminică:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 4
coroane, pe șase luni 2 coroane

Pentru România și străinătate: Pe un
an 8 franci, pe șase luni 4 franci.

Abonarea se poate face mai ușor
prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Cine se îmбие?

(g) În zilele trecute ziarul extrem in-
dependist al renumitului sbiciuitor al
tuturor păcatelor patriotice, desvâli-
torul machinațiilor lui Polonyi, Len-
gyel Zoltan, („A Nap“) a publicat un
articol de fond sub titlul „trădătorii
de patrie“. În acest articol vestește
că i-a succes a pune mâna pe o scri-
soare a unui deputat naționalist adre-
sată foaiei vieneze „Gross-Oesterreich“,
în care deputații naționaliști s'ar re-
comanda Vienei și Camarillei și care
avea să fie și cumva furisată pe masa
regelui. Aceasta n'a succes dar scri-
soarea a ajuns în mâinile lui Lengyel
— ce nu ajunge în mâinile acestui
om? — Scrisoarea s'a publicat în
foaie și a dat naștere articolului sen-
sațional amintit.

La descoperirea aceasta sensațio-
nală sunt multe de zis, deoarece nici
multe din foile șoviniste n'au luat
măcar notiță de ea. Dar cel mai
renumit dintre Zoltani numește pe
Români vânzătorii de țară, pentru că,
vezi Doamne!, în scrisoare ei s'ar îm-
bia Vienei, camarillei și-ar târgui cu ele.

Dar — mare Zoltane! — cui nu
s'au îmbiat și cu cine n'au târguit
conducătorii politice maghiare și în-
tre ei marele Kossuth din momentul
când a început să apună soarele re-
voluției până azi? Și câte jertfe n'au
adus și nu aduc până azi numai ca
s'ajungă și să rămână la putere?

Spre sfârșitul revoluției când nu
mai era speranță de bună reușită, or-
golosul Kossuth imbia deodată toate
acele drepturi pe cari le ceruseră Ro-
mânii pentru asigurarea limbei și na-
ționalităților în atâtea rânduri, dar în
zadar.

Pe timpul absolutismului se îm-
biară Kossuth și soții săi emigranți
englezilor, americanilor, lui Napoleon
III, Italianilor, lui Cuza Vodă și Ro-

mânilor, ear apoi Prusilor. Iar în ca-
pătul capetelor, în afară de Kossuth,
se îmbiară și urgișilor austriaci și
Camarillei.

Doar nu Românii și celelalte na-
ționalități au făcut cu aceștia pacea
din 1868?

În 1868 au renunțat de voie de
nevoie conducătorii maghiari, afară
de Kossuth, — și nu naționalitățile —
la o mulțime de drepturi ale țării,
pentru cari făcuseră revoluția la
1848.

Dela 1868 încoace ce-au făcut
toate guvernele și partidele maghiare
alta decât târguieli peste târguieli, și-au
adus mereu jertfe în bani și sânge
dintr'al țării Austriacilor și așa nu-
mitei Camarille?

Dar înainte c'un an cine s'a îm-
biat, prin Polonyi, Vienei și Camarillei,
Românii ori independiștii cu coaliția?

Cine s'au lăpădat de principiile
lor numai ca s'ajungă la putere, Ro-
mânii sau independiștii lui Zoltan?

Și totuși Românii să fie trădă-
torii de patrie cari n'au făcut nimic
din toate acestea? Vor zice însă că
toate s'au făcut pentru patrie și vor
adauge desigur, că și cele ce s'au fă-
cut de guvernele din timpul mai nou
incepând dela Andrassy până la Ste-
fan Tisza încă au fost făcute pentru
patrie ba firește se va zice și afirma
că și ceea ce fac azi independiștii
este tot numai și numai pentru patrie.

Patria ce-o tot poartă în gură
șovinistii de tot soiul o cunoaștem
și-o cunoaște și lumea de un timp
încoace. Este mila omului care zi-
cea: „Mi-e milă de tot omul, dar de
mine mi se rupe inima“.

D-lor, 7 milioane, sunt patria, iar
cele 11 milioane de nemaghiari nu
sunt nimic. D-lor se îmбие în sus și
în jos la toată lumea jertfind enorm
din banii țării la străini. Acesta
este patriotism. Încât pentru Români
au îngrijit în tot chipul ca vocea lor
să nu se audă nici în sus nici în jos.
Și totuși Românii sunt trădătorii de
patrie! D-lor folosesc puterea astfel
ca să ne amărască zilele și să ne
facă viața nesuferită. Acesta e patrio-
tism. Românii dacă se plâng și pro-
testează în contra acestui abuz de
putere și pretind legi și instituțiuni
drepte, sunt — trădători de patrie.

Aceasta este logica și dreptatea
cum o înțeleg Zoltanii de tot soiul.
Eată în ce se cuprinde azi logica
și dreptatea politice șoviniste ma-
ghiare.

Maj. Sa Monarchul cătră Regele Carol.

Din București se anunță: Împăratul Francisc
Iosif a trimis regelui Carol o telegramă
prin care-l felicită pentru măsurile ener-
gice și înțelepte prin cari guvernul român
a știut să înăbușeze repede periculoasele
răscoale țărănești. Împăratul Austriei laudă
în special purtarea și curagiul trupelor ro-
mâne.

Regele Carol a răspuns împăratului
Francisc Iosif mulțămindu-i din inimă pen-
tru semnele de amicitie ce i-a arătat. Re-
gele se simte mândru de laudele aduse
armatei sale, care și-a făcut datoria și a

înăbușit mișcarea anarchistă din țară. Te-
legrama regelui se termină cu afirmația,
că liniștea s'a restabilit pe deplin și plin
de încredere în viitor, suveranul e sigur
că în scurt timp rănile materiale și mo-
rale vor fi vindecate.

Revista politică.

Din Viena se vestește că confe-
rențele pentru încheierea pactului
economic între Austria și Ungaria
se continuă și că Marți după-ace s'au
sfiutit mai mult timp cei doi prim-
ministrii, apoi miniștri ungurești Da-
ranyi, Kossuth și Zichy și miniștrii aus-
triaci Auersperg, Derschatta, Forscht
și Koitowsky au convenit cu toții
ca toate pertractările de până acuma
să le adune într'un resumat și punc-
tele cari au fost lămurite să le for-
muleze, ca așa să creeze o bază pen-
tru pertractările finale hotărâtoare. E
vorba și de un nou plan al minis-
trului de comerț ungar Kossuth ce
a fost propus guvernului austriac.
Totul se învârte în jurul chestiunii:
cum să se reguleze raporturile eco-
nomice între Austria și Ungaria dela
1917 încolo. Până acuma încă nu se
știe nimic hotărât despre propunerile
ambelor guverne.

Marți a sosit la Atena regele
Italiei, pentru a reintoarce regelui
Greciei visita ce acesta i-o făcuse cu
câteva luni înainte la Roma. Primirea
ce s'a făcut regelui Italiei de cătră
autoritățile și poporul grecesc a fost
strălucită. Deasemenea întâlnirea între
cei doi regi a fost foarte cordială.
La prânzul de gală regele George a
mulțumit regelui Victor Emanuel pen-
tru privilegiul ce i-s'a dat de a renoi
sentimentele sale de frăție și sim-
patie față de poporul italian, dorind
ca aceste legături să se întărească
tot mai mult. Regele Italiei mulță-
mind pentru primirea ce i-s'a făcut,
a amintit sincera prietinie, care unește
cele două națiuni și a închinat pentru
rege și pentru propășirea Greciei.

În aceeași zi s'au întâlnit în por-
tul din Cartagena regele Angliei
Eduard cu regele Spaniei Alfonso.
Astei întâlniri se dă o importanță
mare. Se zice că această vizită va
pecetlui noua alianță între ambele
state, alianță care deocamdată nu va
fi declarată în chip oficial.

În Duma rusească s'a continuat
zilele aceste desbaterea budgetară. În
ședința de Marți s'a decis cu mare
majoritate, ca budgetul să fie dat
spre studiere unei comisiuni budge-
tare. Svonurile despre o eventuală
disolvare a Dumei se mențin. Se zice
că ministrul-președinte Stolypin ar fi
primit deja din partea Țarului decre-
tul de disolvare, spre ai da cetire
când va crede timpul sosit.

Adunări de protestare.

Despre adunările populare, cari s'au ținut
zilele acestea, și despre cari cetitorii numărului
nostru poporal nu sunt puși în cunoștință, rapor-
tăm pe scurt următoarele, adăugând și rapoartele
ce ne-au sosit astăzi:

Joia trecută s'a ținut o marea în-
trunire la Brad sub presiul d-lui P. Rimbaș.
Au vorbit d-nii Dr. I. Papp, C. Osvadă,
prof. German, iar d-l adv. Dr. I. Papp a
presentat spre primire o rezoluțiune ener-
gică, în care se protestează contra pro-
iectului Apponyi, se cere introducerea ne-
amânată a votului universal, se aderează
la programul partidului național, se decide
a se trimite această rezoluțiune I. P. Sale
Metropolitului I. Mețianu, Dr. T. Mihali și
dep. cercual V. Dămian, care să fie rugat
a comunica parlamentului cererile înșirate
în rezoluțiune.

Adunarea primește unanim rezolu-
țiunea.

— Sâmbătă s'a ținut în Dej o mare
adunare poporală, la care au luat parte
vre-o 4000 Români. S'a votat o rezoluțiune
prin care se protestează cu toată bărbăția
în contra proiectului Apponyi. Adunarea
a fost presidată de d-nii: Ioan Velle, proto-
pop gr. cat. și Teodor Herman, protopop
gr. or. Primul orator a fost d-l Dr. Ioan
Vaida-Voevod, care a vorbit despre votul
universal. Au luat apoi cuvântul d-nii: Dr.
Liviu Micș și Dr. Ioan Cherecheș, arătând
pe larg atentatul, care se pregătește prin
proiectul Apponyi în contra școalelor noas-
tre. D-l I. Cherecheș presentă un proiect
de rezoluțiune, în care, după-ace se prote-
stează în contra proiectului Apponyi, se mai
zic următoarele:

»În legătură cu acest protest cerem,
ca guvernul să la dela ordinea zilei pro-
iectul gravaminos și să aștearnă cât mai
în grabă, — conform angajamentului primit
dela Maiestatea Sa regele proiectul de lege
electorală bazată pe votul universal, secret
și fără restricțiuni. Cu simpatie privim că
în cealaltă parte a monarhiei comune po-
poarele de acolo stau în pragul exercierii
democratice legi electorale. Cerem pro-
iecte de legi și măsuri, cari să asigure
desvoltarea generală și grabnică a bună-
stării materiale a cetățenilor pe terenul
economic, industrial și comercial. — În
aceste direcțiuni este de căutat fericirea
cetățenilor și a patriei, prin cari are să
încezeze mizeria și emigrările în alte con-
tiente, cari au luat deja proporții înspă-
mântătoare. În fine cerem, ca până la re-
gularea congreului pentru biserica română
greco-catolică să se respecte competența
autorităților ei bisericești, prin cari să se
împartă pe viitor preoților ajutorul de stat
conform conscrierilor devenite congruale.»

După votarea rezoluțiunii au mai
vorbit foarte insuflețit d-nul Dr. Gavril
Tripon și protopopul Teodor Herman.

— În aceeași zi s'a întrunit la Cluj
sinodul mixt protopopesc gr. cat. din Cluj
sub presiul d-lui prot. Dr. E. Dăianu și
a votat următoarea rezoluțiune:

Protestul sinodului protopopesc din Cluj.

Sinodul mixt protopopesc ținut la 8
Aprilie în Cluj, sub presiul protopopului
Dr. E. Dăianu, la propunerea unei comi-
siuni compusă din preoți, învățători și cu-
ratori bisericești, a enunțat unanım urmă-
toarea rezoluțiune, care s'a hotărât a o
comunica Escelenței Sale Metropolitului și
tuturor oficiilor protopopești din archi-
dieceza:

1. Sinodul protopopesc, reprezentând
în mod organic prooțiimea, dascălimea și
poporul districtului Cluj, de care se țin
40.000 de mii credincioși ai bisericei ro-
mâne unite cu Roma, constată cu regret
și amărăciune, că actualul ministru de culte
și instrucțiune publică a desgropat din
ruinele guvernului anterior proiectul despre
reforma școlară, pe care acest sinod deja

a 1 Dec. n. 1904 l'a fost osândit ca și pe unul, ce »isbește în idelle de drept, divin și pozitiv, și atacă în mod fățiș autonomia legală a bisericii române gr.-catolice.

2. Cercetând cu deamăruntul dispozițiile prevăzute de acest proiect, sinodul constată, că reforma școlară a actualului ministru de culte și instrucțiune publică este cu mult mai primejdioasă pentru biserica noastră și limba credincioșilor ei, decât acela împotriva căruia în sesiunea din 1904 a protestat în numele dreptului și a dreptății, ca și contra unui atentat intenționat asupra bisericii.

Pentru că acest proiect țintește a face din școala noastră o *unealtă politică*, îndreptată chiar în contra celor ce o susținem, și urmărește scopuri utopice, contrare firei și menirii școlaii.

Acest proiect zădărnicește astfel cultura adevărată, vătămând principiile elementare ale pedagogiei și zădărniceind mai ales în școalele de repetiție câștigarea acelor cunoștințe practice economice, cari sunt neincunjurat de lipsă maselor largi ale populației agricole, dela a cărei bunăstare atárnă însăși bunăstarea și înflorirea statului.

Sub pretextul amăgitor al îmbunătățirii salarelor învățătoarești, acest proiect lipsește pe învățătorii confesionali și de caracterul lor propriu și de toată libertatea chemării lor, impunându-le sub grea pedeapsă responsabilitate pentru neglijențele altora, iar bisericilor ca susținători de școală, lăsându-le numai sarcinile înmulțite, le ia în mod volnic toate drepturile, ba chiar și însuși dreptul divin de a mai susține școala.

3. Actualul proiect, sinodul în numele învățătorei evanghelice și în interesul adevăratului patriotism, pe care biserica creștină totdeauna l'a cultivat. Il respinge cu toată tăria, ca o încercare primejdioasă împotriva principiilor creștine și împotriva condițiilor de existență a bisericii noastre, care concrescută fiind cu sufletul poporului atât de dornic de luminare și atât de pornit spre orice jertfă pentru creșterea bună a fiilor săi, totdeauna l'a povăuit în direcțiunea sănătoasă a dragostei de Dumnezeu, de lege, de patrie și de neam, cari virtuți creștinești și cetățenești totdeauna a știut să le desfășure armonice în sufletul poporului.

4. În proiectul acesta, vrednic de osândirea tuturor oamenilor iubitori de dreptate și libertate, sinodul vede ivirea acelei *porniri nenorocite*, care în alte țări și mai ales în Franța, a pricinuit pustiirea cea grozavă, pe cari azi o deplânge toată suflarea creștinească neorbită de șovinism, și care clătănind cele mai sigure temelii ale societății omenești, pregătește asemenea zguduiri și în țara noastră, în care după voia lui Dumnezeu atâtea confesii și națiuni și-au aflat până acum, în bine și rău, scutul desvoltării lor pacifice sub cărmuirea înțeleaptă și părintească a împăraților și regilor apostolici din glorioasa casă de Habsburg.

5. Pentru aceea sinodul, conștiu de drepturile ce le are biserica creștină dela însuși întemeietorul său dumnezeesc, și de datorințele ce le are ea de a vesti adevărurile vecinice în fața tuturor, ridică *protest solemn* împotriva acestui de trei ori nenorocit proiect, prin care și biserica, învățătoarea tuturor popoarelor, este vătămăată, și popoarele țării, cari ar trebui să fie egal îndreptățite, sunt lovite în cele

mai sfinte ale lor simțeminte și drepturi și binele adevărat al patriei, condiționat de pacifica conclurare a acestor însemnați factori, este grav primejduit.

6. În urmare sinodul roagă cu fiasecă încredere pe Înaltpreasfințitul Metropolit de Alba-Iulia și Făgăraș, ca precum în trecut așa și în viitor, să se întrepună, în fruntea tuturor arhierilor provinciei noastre metropolitane, și alături chiar de arhierii celorlalte biserici jignite, la toți factorii bisericești și de stat, spre a abate cu toate mijloacele lovitura ce se pregătește drepturilor noastre. În această sfântă luptă pe lângă omagiile sale de grațitudine pentru cele săvârșite, sinodul asigură și pe viitor, pe Înaltpreasfințitul nostru Părinte și Cărmuitor de tot sprijinul întregului cler și popor credincios, care cu neclintită alipire fiasecă stă pe lângă Arhierii săi și așteaptă cu încredere neștrămutată izbândă dreptei sale cauze, care este cauza creștinătății și a libertății, cauza legii și a limbei noastre strămoșești.

— Duminecă s'a ținut o adunare de protestare la *Orăștie* sub presiul protopopului V. Domșa. Vicepreședinți au fost proclamați d-l protopop gr. cat. Frenț și inv. dirigent C. Baicu. La adunare au luat parte 5000 Români. Au vorbit d-nii Dr. I. Muntean, I. I. Lăpădat, V. Osvadă, iar d-l Dr. Aurel Oprea a prezentat un energetic proiect de rezoluțiune, care a fost primit unanim cu mare însuflețire. După votarea proiectului a mai luat cuvântul d-l adv. Francisc Hossu-Longin apelând la concentrarea și solidaritatea tuturor Românilor în lupta sfântă, ce s'a pornit.

— Luni s'a ținut la *Fildul de jos* o imponentă întrunire sub presiul d-lui protopop Ioan Pop din Morlaca. Au vorbit cu însuflețire și bărbăție d-nii *Tămașiu* advocat și preotul *Mureșianu*, iar d-l adv. Dr. Amos Frâncu a dat cetire unei energice rezoluțiuni, care a fost primită unanim. La aceasta adunare s'a întâmplat și un act de volnicie. La ordinul solgăbirăului a fost arestat studentul *Serban* în mod volnic. Mai târziu a fost însă pus în libertate, după ce a fost condamnat la 15 zile arest și 100 cor. amendă.

— Marți s'a ținut o frumoasă întrunire în *Bistrița*, la care au participat peste 1000 Români din comitatul Bistriței. Adunarea a primit unanim un proiect de rezoluție, care a fost înaintat și dietei țării.

— Tot Marți s'a ținut o măreață adunare în *Timișoara* sub presiunea d-lui adv. Em. Ungureanu. Au luat cuvântul d-nii E. Ungureanu, Dr. Tr. Putici, Dr. G. Adam, care a dat cetire unei energice rezoluțiuni, prin care se protestează contra proiectului Apponyi, se cere să fie retras dela ordinea zilei și se exprimă arhierilor și deputaților noștri încredere.

După primirea proiectului au mai vorbit d-nii Ioan Pepa, P. Rotariu și inv. Micu din Chișoda.

— Adunări de protestare s'au mai ținut: Duminecă în *Hațeg* sub presiul d-lui Mihail Bontescu. Au luat parte 5000 Români. Marți o altă adunare în *Bosovicu*, la care au luat parte 4000 Români.

— Pe Dumineca viitoare 1 (14) Aprilie sunt convocate adunări populare în următoarele localități: *Cojocna, Șomcuta, Șomeșul-rece, Reghinul-săsesc și Lugoș*. Mercuri în 17 Aprilie se va ținea o adunare la *Beiuș*.

Pe astăzi, Joi, e convocată o adunare de protestare în *Caransebeș*. Eri s'a ținut o adunare în *Vințul de jos*, iar o altă adunare în *Borbești* (com. Sătmarului).

Următoarele sinoade și comitete parochiale au mai protestat în contra proiectului Apponyi: sinoadele parochiale din *Cerna, Reșița, Coșleji și Logic* și sinodul protopopesc al tractului *Morlaca*, ținut Luni în *Fildesul de jos*. Comitetele parochiale din *Feneriș, Pocola, Drăgoteni* (toate din Bihor) *Chișineu, Făgel, Gavojdia și Firi-gihaz*.

Despre adunarea de protestare ținută Luni în comuna *Ghiriș* (Bihor) ni-se trimite următorul raport:

Adunarea națională din Giriș (Bihor).

(Raport special.)

Românii din cercul Ugrei, cari n'au putut lua parte la adunarea din Săn-Nicolaul-român — din cauza depărtării mari ce îi desparte de acest loc — prin o delegație de 30—40 oameni, au rugat pe conducătorul lor în bine Dr. D. Lascu ca să convoace o adunare mare și pentru ei.

În 7 Aprilie st. n. s'au adunat în comuna *Ghiriș* Românii din mai multe sate, ca să asculte cuvintele îndrumătoare și pline de dragoste ale conducătorilor lor.

Munca câmpului nu i-a împedecat să se prezente într'un așa impozant număr.

Toți cei veniți au așteptat în cântece de bucurie sosirea trenului dela Oradea, cu care au venit următorii d-ni: *Rusu-Șireanu* publicist, N. Zigre adv. Dr. I. Buna adv., părintele S. Ciceronescu, Dr. Lascu, V. Babi, I. Petra funcționari la *Bihoreana*, mai mulți candidați de advocat, și un număr mare de studenți în drept. Oaspeții au fost salutați din partea preotului gr. or. R. Mangra; după aceea împărăția între popor s'au îndreptat cu toții către piața satului.

La propunerea harnicului și inimosului preot gr. cat. A. Pelle se declară de președinte al adunării respectabilul bătrân d-l N. Zigre, care în cuvinte bine simțite — talmăcind rostul adunării — deschide adunarea.

La cuvântul d-l *Rusu-Șireanu*. Poporul ascultă cu mare atențiune vorbele însuflețite ale vorbitorului, care se ocupă pe larg cu proiectul lui Apponyi. Ironia și satira — adresate guvernului — în care își îmbracă întreaga vorbire, a produs o bună dispoziție între oameni. Glasuri puternice de protestare au însoțit punctele ponderoase ale vorbirii.

După d-l *Rusu Șireanu* a ținut un înflăcărat discurs tânărul funcționar dela *Bihoreana* d-l V. Babi.

În manifestațiunile sincere de iubire și simpatie ale poporului, urcă tribuna d-l Dr. Lascu, care schitează întreaga situație politică, într'o avântată vorbire, dând cetire și motiunii. (Motiunea adusă e identică cu cea dela Săn-Nicolaul-Român). D-l Dr. Lascu amintește și despre răscoala țărănilor din România, înfierând fără cruțare calomniile și acuzele adresate Românilor din partea pressei străine. După-ce regretă din adănc, că desrobirea țărănilor a adus atâtea vărsare de sânge nevinovat al asupriților, — făcându-și cruce încheie cu pătrunzătoarele cuvinte: »Dumnezeu să-i ierte pe cei căzuți. Deie bunul Dumnezeu, ca sângele vărsat să aducă roadele dorite de toți Români: libertatea, bună-

starea și înaintarea poporului moștean a pământului românesc.

Aceste cuvinte au produs o adăncă și îndușeătoare impresie în popor. »Iertei Dumnezeu« răsuna din rândurile lor.

După aceste d-l președinte închide adunarea, mulțămind totodată poporului pentru adunare.

Adunarea a durat 3 oare.

Corespondentul.

Studentii din Viena contra proiectului Apponyi. Din Viena se anunță că s'a constituit un comitet de studenți români, sârbi și slovaci pentru a convoca o adunare de protestare în contra proiectului Apponyi.

Românii din America contra proiectului Apponyi. O telegramă sosită din Cleveland anunță că Românii, stabiliți în America, au protestat într'o mare adunare ținută în Cleveland la care au luat parte mai multe uii de Români, contra proiectului.

Situația în România.

Un manifest al guvernului.

După potolirea răscoalelor țărănilor din România, guvernul a luat toate măsurile de lipsă, ca să înceapă lucrările câmpului, pentru ca nu cumva după pacostea răscoalelor să urmeze și un an de foamete, pricinuit de întârzierea muncii câmpului. În cele mai multe județe țărăni au reluat deja munca, rezerviștii și concediații chemați sub arme în timpul răscoalei au fost desconcentrați și trimiși la casele lor, iar guvernul a adresat cetățenilor următorul apel calduros și părintesc, iscălit de toți miniștrii:

Apel la cetățeni!

Am trecut prin zile de grea primejdie pentru statul român. Corpurile legiuitoare, armata, autoritățile, și-au făcut datoria. Răscoalele s'au potolit repede. Ordinea fiind restabilă, să veghem pentru ca să nu se ivească noi primejdii. Să nu dăm însă uitării groaznicele întâmplări prin cari am trecut și cauzele cari le-au produs. Pentru ca să asigurăm viitorul, agitații vor fi urmărit și pedepsiți, dar în același timp trebuie să alinăm nevoile țărănimii.

Înlăia grijă a guvernului va fi de a da administrațiunii și învățământului public un rost cinstit, pentru ca să dispară obiceiurile rele, cari s'au înrădăcinat și cu dănsule apăsarea, care înădușă și strivește puterile de muncă și de producțiune. Guvernul și-a propus apoi a îmbunătăți soarta populațiunii muncitoare, fără însă a jigni interesele legitime ale proprietarilor. Guvernul nu va perde din vedere acest țel și-l va reaminti neconținut tuturor slujbașilor statului. Dela guvern va veni cuvânt împăciuitoare, ca buna rânduială și dreptatea să predominescă peste tot locul și pentru toți.

Să știe toți țărăni că toate plângerile și cererile trimise de ei guvernului, sunt cetite și cercetate cu luare aminte. Cerințele drepte și bine întemeiate se vor îndeplini, nu însă cele nedrepte și nechib-

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Intre pahare.

Nu-mi cânta de jale cioară,
Nu-mi cânta venin,
Căți trântesc paharu plin
Oblu în vioară!

Cântă-mi tu de foaie verde,
Foaie de mohor;
Lasă focului cel dor,
Lasă-l, că mă pierde!

Crișmăriță, beați paharu!
Nimeni nu-i la geam,
Să te temi... Bani știi că n'am,
Dar țî-s drag... ce-amaru?!

Hai în joc! Să-mi vezi tu jocu,
Să-l ții minte-un an!
Zi țigane! Un suman
Doar mai am... ce focu?!

Crișmăriță fără soață,
Că te-am strîns la piept

Zici că's beat... când sunt deștept...!
Vinu-i vina hoată?

Ce? Să cânt? Să fac să plângă
Struna cea cu-argint?!

Vreți voi cântul — nu vă mint —
Inima să-mi frângă?!

Cântecul de-o mândră fată,
De-un pierdut noroc...
Nu! Țigane zi cu foc,
Horă legănată!

Să m'auză mândră'n vale,
Cum mă veselesc de jale,
Să m'asculte din pridvor
Cum mai chiuesc de dor!

Toți s'au dus. În colț, la masă
Capu-mi plec pe bratul stîng
Și așa aș vrea să plâng...
Jalea, dorul ei m'apasă...

Nicolae Brătianu.

Buric.*)

Buric e un drac; așa-l știe aproape tot satul. Și nu e în sat suflet de creștin, ca să se mai întrebă, că oare de ce la băiatul ăsta îi zice Buric... De a-i încerca numai să întreb pe un tovarăș de joc al lui că de ce lui Buric îi zice așa, ai vedea c'ar feri în lături, căscând ochii mari, măsurându-te cu un zămbet de mirare... Apoi se ntelege că Buric e Buric. Așa-i zice toată lumea — și altcum nu-i mai știe zice. Și asta nu nseamnă că Buric nu-i de-o lege cu ceilalți și că trebuie să te miri că-l chiamă așa.

Dacă însă te vei mai ține de capul băieților, îți răspund scurt, că Buric e băiatul lui Alăman. Iar dacă te vei incumenta să-i mai întreb cine-i Alăman, te cred nebun și te lasă 'n plata Domnului...

Alăman e Alăman, tată de copii, iar Buric e copilul lui Alăman: doi oameni, pe cari îi știe toată lumea și numai tu nu-i știi.

Pe băiat l'a botezat popa Bucur și tot Bucur e scris și la carte. »Dragu mamei Bucureli! — Bucurelu' mamei, scump și drag! — dragu' mamei Buric!«

*) Din volumul »Doamne ajută-ne«, de Romulus Cioflec.

Băiatul a mai crescut, dar tot »Buric« a rămas.

Mamei lui îi părea tare rău de ceea ce făcuse cu dragostea ei, dar acum era târziu. Nu le-ai putea scoate numele ăsta din cap, cu nimic din lume.

Nu-i vorba, că și Buric e făcut să fie cu adevărat Buric. Se răscolește tot pământul pe unde umbli. Chiar lumea ține seamă mai mult de el, decât de tatăl său. Nu mai zice nimeni: »la Dumitru Alăman, — ci: »la alde Buric«.

A crescut apoi măricele. Ai casei îi zice Bucur — lumea tot Buric. E atât de neastămpărat, că din blestemele și bătaia mame-sii nu mai ese: dar toate în zadar.

Alăman o mai îmbunează câte-odată: »Lasă, muiere, că așa ți l'a dat Dumnezeu! Vrei să scoți tu firea sădită de el? S'o mai cuminți, când o cunoaște năcazurile lumii!«

Și pe vecine le înecă veninul, când își văd copiii venind, cu el în frunte, dela cine știe ce isprăvi — și numai când îi răsbște foamea. Din ceata hoinarilor unul câte unul se desface, trânteste o poartă și iață-l acasă. Ajung la gura sau pe mâna mamei și se fac niște judecăți prinprejur, de te cuprinde frica.

Băiat tocmai rău, de altfel, nu e Buric — e numai ștrengar. Nici băiat prost nu e: după ce a intrat în curte, închide poarta

Sedința de la 9 Aprilie.

Dr. Ștefan Pop introduce vorbirea sa zicând, că guvernul de față a luat asuprași obligământul să introducă votul universal ș. a. Acum de-odată proiectul școlar este pentru el mai urgent, de care când a venit la cârmă nici măcar vorbă n'a fost. Unde e dar sinceritatea guvernului?

Guvernul când a prezentat acest proiect nu și-a dat seamă de ilegalitatea ce o comite lovind în legile fundamentale, cum cea școlară, legea de naționalitate ș. a. Prin acest proiect se răpesc și puținile drepturi ce le au naționalitățile în constituția țării.

Când s'a decretat uniunea Ardealului cu Ungaria, Românii aveau mari și juste temeri. Atunci li-s'au dat asigurări sărbătorești, că școalele lor și toate așezămintele lor culturale și bisericesti vor fi respectate și scutite. Proiectul lui Apponyi însă lovește în toate aceste așezăminte. Așa știe să și țină cuvântul națiunea maghiară?

Să nu se mire camera, că la acest proiect vorbesc atâți deputați naționaliști, la 1879 au vorbit încă și mai mulți deși atunci era vorba numai de propunerea ca studiu obligator al limbii maghiare și în școalele populare.

Arată cât de mult este atacată autonomia bisericelor române prin acest proiect și că nici un popor n'a jertfit așa de mult pentru cultură ca cel român, deși e sărac și deși e lucru firesc să și apere opera ce și-a creat cu atâta sudoare și muncă. Oratorul citează din scrierile lui Battyanyi Lajos, Eötvös și Mocsary. Acesta din urmă: »Adevăratul întemeietor al patriei va fi acela, care va ști să rezolve fericit chestiunea naționalităților«. (Aplause pe băncile naționaliste).

Vorbește apoi de limbă și de drepturile ei și că Românii ca Români voesc să fie liberi, nu ca Maghiari. Mii și mii de oameni și-au vărsat sângele pentru patrie fără de a ști o boabă unguerește. Nici marile ungar Szechenyi n'a știut unguerește în copilăria sa. (O voce: Poate știa limba valahă). Cât a fost de nobil de sigur și româneste ar fi învățat...

Proiectul lui Apponyi vatămă adânc limba noastră și autonomia bisericească. Scopul lui e să îndrăgim cultura maghiară, lăpădândune de a noastră. Dispozițiunile proiectului se contrazic de părțile teoretice ale lui Apponyi despre instrucțiune. Cu toate că sunt dotate mai slab, de la școalele confessionale se cere îndoit ca de la cele de stat. Ajutarea școlii este lăsată exclusiv în voința ministrului. În aceeași vreme însă, dacă susținătorul de școală nu poate întregi salariul după prescrierea legii, își pierde dreptul său de a mai susține școala. Acum li vine ministrului prin minte nu știm ce interes de stat, detrage ajutorul, susținătorul nu are mijloace să întregească și iată școala e pierdută! Aci iese la iveală planul diabolic al guvernului! Astfel guvernul ne poate suprima rând pe rând toate școalele. Nici un corp de funcționari nu este supus la pedeapsă așa de cumplită ca învățătorul: pierderea numai decât a postului din cauze disciplinare foarte vagi!

Mai departe arată de ce nobile sentimente și de câtă iubire de patrie au fost conduși fondatorii școalelor noastre. Asuprindu-se însă confesiunile, se va asupri

Când lumea se întorcea de la munca câmpului, Buric intra în sat cu ceata lui: cu capul gol, el, în frunte. Pălăria o ducea, cu multă pază, sub cămașă, ținându-o cu o mână strâns la gură, iar cu cealaltă astupând spărtura dela fund.

Când mamă-sa se întorcea dela fântână, o puzderie de copii era la poartă. A înțeles numai decât că e vorba de o nouă ispravă a lui Buric.

La vederea ei, copiii s'au risipit în toate părțile, răzând ca niște vinovați.

Când însă a intrat în casă, a rămas înmărmurită, fără să poată zice o vorbă: Niște șoareci mari iurnicau prin casă, iar Buric, de pe scaun, cu mătura, lovia și amenința pisica, care, urcată pe sobă, cu coada fuier de groază, scuipa turbată spre el.

Ce-a pățit el atunci!... A mâncat... aoleu, ce bătaie a mâncat Buric atunci! A plâns cât n'a mai plâns odată în viața lui.

și spiritul de jertfă în paguba culturai. Dovedește mai departe, că dispozițiunile luate pentru învățarea limbii maghiare vor aduce cu sine că școlarul nu știe nici o limbă cum se cade, va rămânea zăpăcit, prost. Afară de aceasta măsurile de disciplinare și retragerea ajutorului ca pedeapsă, vor da prilej la cele mai mari abuzuri.

Firește zicând: »Zadarnice vor fi toate încercările de a ne încătușa limba, noi nu ne vom lăpăda niciodată de ea, ci vrem să trăim, să progresăm și să ne ferim ca Români în patria aceasta. Declară că respinge proiectul.

*

Sfârșind dep. Dr. St. Pop, președintele dietei *Iusth* declară că dep. Vaida a cetit în decursul vorbirei sale de eri din mai multe cărți strălune, dar deabia s'au auzit cele zise de dânsul. Cetind astăzi protocolul stenografic, vede că în vorbirea dep. Vaida sunt luate și niște poesii, cari atacă morăvurile bune și patriotismul dietei. Ne fiind Vaida prezent la ședința, președintele îl provoacă ca în ședința de mâne (Mercuri) să se rectifice. Mai vorbește dep. *Ugron*, îndreptând cele mai violente atacuri contra Românilor. Îi răspunde dep. *I. Maniu*, respingând cu demnitate atacurile lui *Ugron*. Cu aceste ședința se încheie.

Ședința din 10 Aprilie.

Ședința aceasta a decurs în mijlocul unui mare scandal provocat de deputații coaliției în afacerea poeziei cetite de dep. Vaida în ziua premergătoare. Înainte de ordinea zilei a luat cuvântul dep. *Vaida*, care regretă că prin poesia cetită de dânsul a ofensat dieta. Zice că el n'a cetit poezia cu gând rău, prin urmare cere scuze și declară că se va supune hotărârei dietei. (În tot timpul cât a vorbit dep. *Vaida* era mare tărahoiu). La întrebarea președintelui: să i-se exprime dep. *V. dojană* protocolară, întreaga cameră se ridică afară de câțiva deputați naționaliști, între cari și dep. slovac *Skicsak*. Se naște un mare șgomot, mai mulți deputați vreau să-l bată pe acesta, dar sunt impedeți de președintele *Iusth* și de ministrul *Apponyi*.

După o scurtă pauză, în care s'au mai domolit spiritele și după ce mai vorbește dep. constituțional *Szontagh* pentru proiect, camera ține o ședință secretă în chestiunea dep. *Vaida*. În această ședință au luat cuvântul mai mulți deputați. Dep. *Hollo* declară că scuzele dep. *Vaida* nu sunt satisfăcătoare pentru insultele adresate dietei, dar constată cu plăcere, că deputații naționaliști nu se identifică cu procederea lui *Vaida*. Dep. Dr. St. *Pop* declară, că el și soții săi nu aprobă purtarea lui *Vaida* în chestia cu poezia. Ministrul *Apponyi* zice, că dacă satisfacțiunea dată dietei de către dep. *Vaida*, ar fi fost deplină, n'ar fi votat pentru dojana protocolară. Dacă el (*Apponyi*) s'ar fi făcut vinovat de o atare greșală, s'ar retrage din dietă. Roagă însă pe deputați să nu se lase răpiți la provocări față de *Vaida*, deoarece aceasta e sub demnitatea dietei. Cu aceasta ședința secretă se încheie.

A rămas multă vreme lungit pe treptele pridvorului, plângând pe infundate. Copii mulți se adunaseră împrejur, unii răzând de pățania lui, alții îmbunându-l... Se simțeau străini și nimic nu puteau înțelege fără el.

Cu obrazii vârați între zăbrelele ulucei, îl privesc cu milă și-l cheamă rugător să iasă. La porțița din gardul, care desparte curtea vecinului, sunt alții. Toți ar vrea să se apropie, dar se tem de mama lui, care de câteva-ori s'a arătat în ușă, obraznicindu-i.

A avut ea ceva apoi, de s'a dus în grădină. Intr'o clipă erau toți în împrejurul lui Buric. — Și glasuri rugătoare au tăbărit pe el:

»Mă Buric, mă!« »Buric!« »Lasă, mă, nu mai plânge!« »N'auzi, Buric?! Hai să ne jucăm!«

Nici n'a ridicat capul.

ȘTIRILE ZILEI.

— 29 Martie v.

Prelegeri populare în despărțământul Brașov al »Asociațiunii«. Biroul despărțământului Brașov a stabilit următoarea ordine în ce privește ținerea prelegerilor populare în acest despărțământ. Duminecă în 1 Aprilie v. reconstituirea agenturii din *Rotbav* și cu această ocaziune prelegere economică din pomărit cu demonstrațiuni practice și o prelegere ținută cu ajutorul skioptikonului. Se vor împărți totodată un număr oare-care de pomi între membrii agenturii; Duminecă în 8 Aprilie v. prelegere econom. în *Herman* despre diferitele arături, economia schimbătoare și tractarea gunoiului, prelegere cu schiopticonul și distribuire de pomi; Duminecă în 15 Apr. v. în *Bod* și *Sân-Petru* (aceiași prelegere ca și la *Herman* cu distribuire de pomi). În 21 Aprilie v. în *Turcheș*, prelegere economică.

Înmormântarea preteșei Victoria Gheaja din Paloș. Ni se scrie: Moartea nemiloasă a răpit Duminecă în 24 Martie n. a. c. prea de timpuriu din mijlocul nostru pe de toți iubita d-na preteșă Victoria Gheaja n. Nistor, soția parochului *Emil Gheaja* din Paloș, care abia împlinise 17 primăveri în viață și un an și o lună de viață conjugală. Decedata în domnul, prin noblețea-i sufletului, purtarea-i onestă și manierele-i plăcute, câștigase simpatia tuturor oamenilor de bine, cari au avut parte a o cunoaște, care fapt s'a dovedit prin asistența numeroasă, care a participat la înmormântare, luându-și și astfel ultimul adio. Actul înmormântării s'a săvârșit în ziua de 26 Martie st. n. — Marția — cu solemnitatea cuvenită. Preoții *Vas. Mereș* (*Bod*), *Patriciu Pinteș* (*Cața*) și *Teofil Roșca* (*Hălchiu*) au săvârșit slujba Dumnezeiască. De față era și *P. On. Domn Titus Gheaja*, protopresbiter în *Hașeg*. Răspunsurile funebrele au fost date de d-nii *Vas. Creangă*, inv. *Hălchiu*, *N. Hamsea*, inv., *L. Toma* și *M. Russu*, cantori toți din Paloș. Din curtea parochului *E. Gheaja* convoiul sa îndreptat spre biserică, unde parochul *Patriciu Pinteș* rosti un discurs funebral emoționant, storcând lacrimi din ochii tuturor celor prezenți. După aceea cortegiul s'a îndreptat spre cimitir, unde rămășețele defunctei au fost așternute pământului.

Odichnește în pace suflet bun! *mb.*

Reorganizarea agenturii »Asociațiunii« în Brașov (Pe Tocile). Primim spre publicare următorul convocator: Duminecă în 1 (14) Aprilie a. c. la 2 oare după am. se va ține adunarea agenturii de pe *Tocile* din Brașov a »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român«, în școala română de pe *Tocile*. La ordinea zilei va fi: a) Reorganizarea agenturii prin alegerea noilor funcționari, b) Propunerea pentru înființarea unui Cabinet de lectură pe lângă agentura pentru cetera de cărți populare, decamări, cântări și prelegeri populare. La această adunare se invită toți membrii agenturii și toți aceia cari doresc luminarea și înaintarea poporului nostru. Brașov, în 25 Martie 1907. *Vasilie Sfetea*, președinte. *Ioan Suci*, notar.

Logodnă. D-l *Aurel N. Popp*, inspector industrial la ministerul român al domeniilor, s'a logodit cu d-șoara *Marioara*

A prins unul să-l miște:
»Școală mă!... Ei, mă Buric, ce om ești și tu! Hai să ne jucăm de-a hoții!... Tu să ne fi căpitan!

Toți îl roaga — și mari și mic:
»Mă Buric, mă!«

»Bulic! coală-te Bulic!« »N'auzi, Bulic!«
Cu chiu cu vai s'a ornit și s'a îndreptat spre poartă, frecându-și ochii plânși, iar droaia împrejur, ciripind și sărind într'un picior:

»Și eu, Buric: așa-i!«
Mamă-sa tocmai venia din grădină. A rămas locului, privind înduioșată în urma lor.

În capul lui Buric însă un gând se frământa și nu se putea desluși: De ce pisica n'a vrut să mănânce șoarecii?!

Romulus Cioflec.

Ionescu în 22 Martie v. a. c. în București Felicitările noastre!

Pentru masa studenților români din Brașov au mai intrat: de la institutele de bani »*Steaua*« din Petrea Română 20 cor. »*Detunatul*« din Bucium 30 cor. »*Sebeșana*« 25 cor. și »*Cassa de păstrare*« din Săliște 120 cor. (cotisație anuală).

Primească marinimosii donatori cele mai calduroase mulțumiri. *Diracțiunea gimn. gr. or. român.*

Marele incendiu dela Gara de Nord din București. Un violent incendiu a izbucnit Duminecă la 11^{1/2}, înainte de amiază la aripa clădirii ce se află în fața peronului de intrare al Gării de Nord. Cum la acea oră vântul sufla cu putere, focul s'a întins cu repeziune, coprinzând tot etajul de sus al laturei stângi a clădirii, în care se află casieria, serviciul comptabilității, serviciul comercial, al tarifelor, serviciul medical, peste 40 de birouri, toate cu arhivele lor, cu sute de mii de dosare. În birouri, fiind sărbătore, nu se aflau funcționari. Se crede că incendiul a izbucnit dela un coș din cauza unui defect de construcție. Alții susțin că e vorba de neglijența vre-unui servitor.

Pe lângă autoritățile publice, au sosit la locul sinistrului cu automobilul Principii *Ferdinand* și *Carol*. AA. LL. RR. au asistat la operațiunile de localizare până la 2 și jum. după amiază. La oarele 4 incendiul a fost localizat. La 6 au izbucnit flăcări la o grămadă de scânduri, cari au fost stinse cu înlesnire. Se crede că în timpul incendiului s'au furat niște bilete de tren. A fost arestat un servitor *Cerna*. Pagubele cauzate de incendiu nu sunt mari.

În așteptarea unui eveniment fericit. Se anunță din Madrid că se așteaptă un eveniment fericit în familia regală. Toată lumea își îndreaptă privirile spre palat ca să vadă dacă regele a căpătat un moștenitor sau dacă primul său născut e o fetiță. După obiceiurile rămase din vechime în Spania se expune la palatul regal un drapel cu colorile naționale, dacă primul născut este băiat, sau un drapel alb dacă este fată. Această arborare se face cu mare solemnitate, la care trebuie să asiste numeroși actuali și foști demnitari ai statului, cari au și fost numiți, încât ei stau acum în permanentă la palat pentru a fi gata la ori-ce oară din zi sau din noapte când s'ar întâmpla fericitul eveniment.

Numire. D-l medic *Dr. Constantin Sbârcea* a fost numit medic activ în armata c. și r.

Crimele unui grec. În orașelul *Alexandropol* (*Rusia*) s'a petrecut o tragedie groaznică. Lucrătorul *Matriros Karapetias*, de origine grec, fiind fără serviciu a fost ținut multă vreme de sora sa. Aceasta având doi copii de întreținut și fiind și ea săracă l'a dat afară. Atunci *Karapetias* a intrat noaptea pe ascuns în casa sorei sale ucizând-o cu un cuțit. Intervenind bărbatul acesteia l'a ucis și pe el și apoi a rănit grav cei doi copii ai lor. La țipele lor au sărit vecinii. Venind însă pe rând câte unul, cum se apropia careva, *Karapetias* îl înjunghia, omorând astfel un bărbat și două femei. Intre acestea s'au strâns mulți vecini și grecul văzând că n'o să poată scăpa și-a implantat cuțitul în inimă, rămânând mort pe loc.

Sonet.

Pe culmea 'naltă, verde și pustie
De veacuri lungi stă jalnica cetate
Cu ziduri vechi și turnuri dărămate —
De fală stânsă — tristă mărturie.

Doi plopi bătrâni cu frunze argintate
De veacuri lungi îi țin tovarășie,
Și 'ngână — al nopții vis și feerie
Vorbind de morți uitați, de vremi uitate

...Tu n'ai văzut cum umblă despletită
În miez de nopți, purtând pe cap cunună
Domnița 'n alb vestmânt învăluită?...
Departe 'n vale miezul nopții sună
Sinistru, rar, clipită de clipită.
Stau plopii muți și neclintiți în lună.

(„Ramuri”) *Ecaterina Pitîș.*

Cei mai numeroși profesori și medici îl prescriu!

Sirolin

delăturează: tusa, flegma asudorea de noapte.

contra morburilor de plumâni, catar, tuse măgărăscă, scrofule și influență.

Se vă feriți de imitație, de aceea să se cêră: *Pachetarea originală „Roche.”*

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel Helveția (Schweitz).

„Roche”

Se capătă cu prescriere medicală în farmacia, **Sticla 4 cor.**

Câne turbat. Eri seara a fost mușcat privatierul E. Bömches de cânele său propriu. Cânele s'a refugiat și a fost ucis astăzi de un om din Scheiu. Veterinarul orașului d-l Popovici a constatat la acest câne turbarea. Se atrage atențiunea locuitorilor din Brașovul vechiu și Scheiu, unde cânele turbat — după spusele unor oameni — ar fi mușcat mai mulți alți câni.

Lucruri găsite. În strada bisericii rom. s'a găsit un inel de aur cu piatră, pe scările redutei o bancnotă, pe promenada de după ziduri un ceas de argint cu lanț, iar într-o trăsură a fost uitat un palton de iarnă. Informațiunile se pot lua la oficiul poliției orașului.

Fructele unei munci sunt succesul și ar fi o ușurință al risca. Sănătatea copilului este fructul îngrijirii părinților, care numai atunci poate fi statornic, dacă se va da copilului când este frig untură de pește, dar numai de a lui Zoltán. Untura aceasta este foarte plăcută, căci nu are miros, sau gust rău. Se capătă în farmacia sticlă cu 2 coroane.

Din viața și înțelepciunea filozofului Thales.

De Ioan Dariu.

(Urmare.)

Filozoful Thales pătrundea adânc în firea lucrurilor, temelia filozofiei tuturor veacurilor. În aceeași vreme vorbia prea puțin și gândia foarte mult. Nu se îngrija niciodată de el, ci plăcerea cea mai mare a lui era înaintarea și înflorirea binelui obștesc de față și viitor.

Nu era în stare nimenea și nimic să-l abată ori să-l opriască dela aceasta. Dar răutatea oamenilor din toate vremurile încă a fost și este foarte mare și l'a zădărnicit și pe el din cale.

Despre neîngrijirea de sine a lui Thales niște tineri desmetici l'au învinovățit odată și l'au luat în ris, că el cu toată știința și înțelepciunea lui trăiește în sărăcie, ca și cel din urmă om. — Cu alte vorbe toată știința lui este ștearsă și ne-folositoare pentru el.

Odată, în ciuda lor, Thales le-a dovedit, că dacă ar fi vorba de adunarea de averi pământesti, știința lui îi poate ajuta numai decât. Toamă din îndeletnicirea lui cu înțelegerea adăucă a lucrurilor firești și a prorocit lui singur, că anul viitor are să fie foarte roditor în masline sau olive. Pe temeiul acesta el a luat în arândă întreaga recoltă a maslinelor din împrejurime. Nu s'a înșelat de loc în afacerea aceasta, căci anul a fost într'adevăr foarte roditor pentru masline, după cum înainte i s'a arătat lui.

Partea aceea a pământului era însemnată în cultura maslinelor și neguțătorii de acolo făceau bune afaceri cu ele. Ei acum neavând de unde să cumpere masline, fură siliți a se duce la Thales și a cumpăra dela el cu prețuri ridicate, căci lui acum nu-i sta nimeni în cale, adică n'avea, cum se zice azi, nici o concurență. În chipul acesta el putea avea un câștig foarte mare. Dar Thales, cum nu iubia atâtea lucrurile trecătoare omenești, ce făcu? Întreg câștigul, ce putea eși din afacerea aceasta bogată de astă dată, îl împărți frumuseț între negustorii interesați, adâncindu-se și mai tare în pătrunderea lucrurilor firești.

Thales multămia puterilor prea înalte pentru trei lucruri: *întâi că s'a născut om cuvântului și nu un dibol, al doilea pentru că s'a născut bărbat iar nu femeie și al treilea că nu e sălbatic.* Tălcuirea acestor trei păreri ale lui le las în judecata cetitorilor, crezând că vor pricepe ce a vrut el să zică.

De altminterlea credea și el ca și noi, că tot ce vedem este puterea unei ființe fără început și fără sfârșit, pe care noi o numim *Dumnezeu*. Când spunem acestea, să nu uităm că el a trăit cu 640 de ani înainte de nașterea Domnului nostru Isus Hristos, după cum v'am amintit la început.

Despre nemurirea sufletului a ougetat mulți filozofi din vechime, Thales însă a fost cel dintâi, care a zis că *sufletul este nemuritor*. Acesta este și până azi temeiul credinței noastre a celor de față, cari ne numim creștini.

Odată un fost școlar al său îl întreba, că ce să facă pentru a-i răsplăti munca și ai arăta mulțămirea sa față de toate înțeleptele sfaturi ce i le-a dat? Thales răspunse liniștit: *Când vei fi și tu în stare de a învăța pe alții, precum te-am învățat și eu pe tine. Spune-le că eu îți-am dat învățătura aceasta! Aceasta ar fi cea mai mare răsplătă a sufletului meu pentru tot ce am făcut pentru tine.*

Altă dată un om întreba pe Thales, dacă s'ar putea oamenii ascunde faptele lor cele rele, ca să nu știe puterile prea înalte de ele? El răspunse cu hotărâre că *aceasta este cu neputință, căci puterile prea înalte, adică Dumnezeu, știu nu numai faptele, ci și gândurile oamenilor.*

(Va urma.)

Din protopopiatul Branului.

— 28 Martie v.

Martii, în 27 Martie st. v. s'a ținut în Zernești ședința ordinară a sinodului protopresbiterial din tractul Branului sub conducerea părintelui administrator protopopesc Ioan Dan, fiind de față 30 de reprezentanți ai clerului și ai poporului din tract, care numără peste 26,000 suflete. Dintre reprezentanți au lipsit 6 mireni. Sinodul a luat la cunoștința darea de seamă a protopresbiterului, a comitetului și a episcopiei protopresbiteriale despre gestiunea anului 1906. Raportul protopresbiterului a fost luat cu plăcere la cunoștință.

Din raport se constată lucruri îmbucurătoare. Starea religioasă-morală a poporului e favorabilă. Concubințele au scăzut în anul din urmă dela 81 la 35. Toate căsătoriile — afară de 1 în Zernești — s'au încheiat și în mod religios, cu totul au fost 1907 căsătorii în cele 23 comune bisericesti. Nașteri au fost 907, cu 42 mai multe ca în anul precedent. Cazuri de moarte 547, cu 79 mai puține ca în anul precedent. Numărul sufletelor a crescut cu 333.

Învățământul popular a decurs progresiv în 26 edificiile școlare, dintre cari 6 nu sunt de tot corespunzătoare, cu 41 învățători la 2300 școlari de toate zilele și la 960 de repetiție. Cu toate acestea numărul celor lipsiți, fugiți de școală este și în acest tract, ca pretutindenea rușinos de mare și așa urmează rezultatul, că din 26,000 de Români gr. or. numai 14,000 știu carte, restul analfabeți. Cel mai mare păcat este, că în mod inconștient să neglije, ca în toate protopopiatele, învățământul și creșterea copiilor dela 12—15 ani.

Tractul Branului are 29 fețe bisericesti cu un protopresbiter onorar, care de 4 ani trecuți dela moartea fie iertatului T. Meșian, este ținut ca administrator al tractului. Este neiertat de mult să ții în vacanță, sub conducerea provizorie, care nu poate avea puterea indispensabilă și sinceritatea dragostei de muncă, un cerc protopresbiterial cu atâtea biserici și școli și cu atâtea scumpe interese morale, culturale și economice. Și care este noima acestei nesfârșite amănări a întregirii definitive a scaunului protopresbiterial al Branului? De ce toamă tractul Branului să fie tractat atât de mașter? Ori doară e vorba, ca pe contul acestui tract să se facă o economie anuală de 400 cor. ce se oruță la salariul unui administrator?

Sunt aproape 5 luni dela efectuarea alegerii de protopresbiter. De ce superioritatea bisericească nu dănumește pe unul din cei trei candidați ai sinodului protopopesc? Sunt destule principii sănătoase, cari înlesnesc calea Ven. Consistor la actul de denumire. Tractul nu mai poate aștepta și binevenit va fi în scaun ori și care dintre candidați.

Părintele administrator ne-a spus în raportul său, că cu toate greutatele și amărăciunile provizoratului, tractul Branului și-a păstrat și în anul 1906 numele său bun ce i-a rămas din vremurile trecute. Dar această constatare nu poate servi de motiv, ca scaunul protopopesc să rămână și mai departe în vacanță. Cele 26,000 suflete roagă cu umilință pe înalt Prea Sfinția Sa părintele Archiepiscop și pe Prea cuvioșia Sa părintele vicar archiepiscopesc, ca fi distinși ai tractului acestuia, ca să se îndure prea grațios și să le trimită odată pe mirele mult așteptat al tractului. p.

Bibliografie.

„Doamne ajută-ne”. Schițe din popor de *Romulus Cioflec*, a 2 coroane plus 10 bani porto. A se procura prin librăria A. Mureșianu.

Desmințire.

Înainte de încheierea foii primăram dela d-l Dr. Amos Frâncu din Clușiu următoarea desmințire telegrafică:

Cluș, 11 Aprilie. Rog desmințiti categoric denunțările tendențioase ale ziarelor din Budapesta și Cluș, cari unisono caută a mă prezenta ca instigatorul mișcării de protestare din Ardeal și stând sub șefa odioasă a domnului Dr. Alexandru Vaida.

Ca simplu gregar, dar neînduplecat aderent al partidului nostru, a cărui program de libertate pretinde respect pentru onoarea fie-cărei națiuni, am participat la adunarea Românilor din Fild, a căreia organizare și hotărâre n'au avut nimic comun, nici cu afirmativa inițiativă, nici cu metoda cunoscută al d-lui Vaida.

Toată lumea noastră mai știe că am fost un franc și leal dar implacabil adversar politic al curentului destructiv pornit de domnul Vaida. Imi jicnește deci conștiința politică chiar și numai bănuiala de a fi stat vreodată la ordinele d-lui Vaida. Cu atât mai mult mă atinge presupunerea unei conivențe cu d-l Vaida acum, când prin conduita sa în parlamentul ungar a mai dat adversarilor noștri politici peste toate ale sale și o armă înveninată împotriva apărării noastre constituționale.

Eu nu cunosc și nu se poate admite în acțiunea partidului nostru decât un singur șef, acum domnul prezident George Pop de Băsești. Jicnită astfel reputația mea politică și amenințată chiar și demnitatea organizației noastre, mă văd silit a apela la prezidentul partidului să binevoiască a face de urgență rânduiala ce o reclamă aceste momente de debandant, amintindu-și jurământul rostit la momântul regretatului Dr. Rațiu, să ia în mâinile sale cu bărbăție conducerea spre a ralia bărbății probați ai națiunii în aceste timpuri de crudă încercare pentru singuraticii ca și pentru întreg.

Dr. Amos Frâncu.

ULTIME STIRI.

Budapesta, 11 Aprilie. Biroul ungar de corespondență comunică următoarele: „Clubul naționalităților declară, că dep. Vaida prin scuzele sale, iar partidul prin reprobarea procedurii lui Vaida au mers până la granița cea mai extremă. În ce privește chestia incompatibilității morale, sulevată de Apponyi și Hollo, aceasta după părerea naționalităților constituie o violare a principiului parlamentar, în înțelesul căruia fiecare deputat este răspunzător pentru tot ce face sau întrelasă exclusiv numai în fața alegătorilor săi. Dep. Vaida va lua parte și în viitor la ședințele camerei”.

De-ale meseriașilor noștri.

— Din raportul general. —

Calfele anului 1906. a) În anul acesta s'au declarat calfe 65 de ucenici și adică: 10 pantofari, 7 lemnari, 7 zidari, 6 cismari, 5 mășari, 4 croitori, 4 lăcătuși, 4 măcelari, 3 urloeri, 2 cocojari, 2 bărbieri, 2 pitari, 2 tipografi, 2 mecanici, 1 curelar, 1 sculptor în piatră, 1 zugrav, 1 compactor și 1 ferar. b) Ajutoarele calfelor: Pentru ca să se perfecționeze în branșa sa, s'a dat sodalului croitor Dumitru Mircan un ajutor de 80 cor. cu care și-a plătit taxa la un curs de croitorie în Budapesta. Apoi lui Atanasiu Rodeanu, pantofar, care s'a etablat în Brașov ca măestru, i s'a dat un ajutor de 40 cor.

Mihail Stroescu — paraslas. Paraslasul anual pentru fericitul binefăcător al Asociațiunii noastre, a generosului Mihail Stroescu, precum și a membrilor fondatori răposați ai Asociațiunii, anul acesta s'a făcut Duminecă în 2 Decembrie st. n. în biserica română gr. or. din Brașov-Cetate. La parastas au asistat membrii comitetului. Tot în această Duminecă la oarele 2 p. m. s'au distribuit din fondul Stroescu între ucenicii săraci, dar harnici și cu purtări bune hainele și cismele, despre cari s'a vorbit la unul din punctele precedente. Distribuția s'a făcut în prezența comitetului și a mai multor membrii ai Asociațiunii, după ce președintele nostru a adresat ucenicilor de față câte-va cuvinte sfătuiindu-i să urmeze cele ce li s'au spus prin predica rostită în biserică la parastas și să nu-și uite nici odată de sfânta biserică, casa Domnului, fără de ajutorul căruia omul muncește și se trudește în sec. Membrii Asociațiunii și întrunirea

lor. Cu durere aducem la cunoștința On adunării generale, că s'au mutat la cele eterne Teodor Ploscă și George Cioflec, ambii foști membrii fondatori și cel din urmă și membru în comitetul nostru. În anul 1906 s'au făcut membrii fondatori ai Asociațiunii d-nii: Dr. Iuliu Mureșianu, c. r. medic colonel în retragere, Sofroniu Roșca, ofițier de bancă, Nicolae Arsu, zugrav, Petru Pavel, croitor, Ioan Rusu, pantofar, iar membru ordinar Atanasie Rodeanu, pantofar și Vasile Meșotă, pălărier. Peste tot Asociațiunea noastră astăzi numără 83 de membrii fondatori în viață. Afară de aceștia mai sunt mai mulți însinuați atât din anul 1906, cât și din anii precedenți, dar aceștia după statutele noastre, neplătindu-și încă întreaga taxă, nu pot fi numiți membrii și nu se pot bucura de drepturile acestora.

Din raportul de casă pro 1906. Fondurile de cari dispune Asociațiunea s'au administrat regulat, fie-care după destinațiunea sa. Suma totală a intratelor a fost: cor. 23953-59, suma totală a eșitelor a fost cor. 11563-15. Deci saldul casei cu 31 Dec. 1906 cor. 12390-44. Avera Asociațiunii cu finea anului 1:06 reprezintă suma de cor. 87865-95.

Reuniunea

Învățătorilor români gr. cat. din Archidieceză.

Mediaș, Aprilie 1907.

În numărul 9 de Duminecă al acestei prețuite foi „Murășanul” sub titlul din fruntea acestor știri publică un mai lung articol, care deși nu în întregime, în partea sa cea mai mare însă să ocupă cu lucruri referitoare la administrația despărțământului Mediaș-Ibașfalău, în fruntea căruia am onoare să figurez și eu.

„Ne-ar deobliga foarte mult conducătorul despărțământului, — când ar liniști în asta privință pe publicul cetitor într-o corespondență despre afacerile restanțelor despărțământului” — să zice într'un loc, și ca nu cumva să apară, că nu mi-ar zăcea la inimă prosperarea reuniunii noastre, deși o recunosc încă nu-i momentul — m'am hotărât să răspund.

Departa dela mine gândul să învinesc pe cineva, totuși trebuie să constătez, că „Murășanul” a avut drept — în cât-va — când a declarat, că despărțământul acesta în trecut era unul dintre cei mai neglijenți cu privire la încasările taxelor. Cauza întru cât m'am informat și-o cunosc eu nu zace numai în renitența membrilor ordinari, căci în sfârșit, când e vorba de bani, mai ales între împrejurările nefavorabile de pân' acum și în prezente, fie-care învățător e bun bucuros, că nu-și mai face nimemii pretenziuni.

Eu când am luat în mână conducerea acestui despărțământ, mi-am propus sincer, că mă voi folosi de toate mijloacele legale, pe lângă bunăvoința fraților colegi spre încasarea taxelor restante. Am frunzărit deci toate concluziile protocolare din despărțământul nostru referitoare la acest subiect — ca să mă pot baza pe ceva — și-am aflat în protocolul din 19 Nov. 1899 deciziunea, că cotizațiunile anuale nesolvite încă să se încasseze pe calea oficiului protopopesc, iar în cel dela 8 Nov. 1900 § IV, că taxele restante mai vechi să se încasseze pe calea administrațiilor civile.

În urma convocării biroului central de dto 2 Aprilie 1906 Nr. 29, adunarea a emis din sânul său o comisiune din următorii membrii: G. Bozoșan, E. Câmpian, G. Samoilă, G. Porime, M. Țatar, M. Cuciu și subscrisul, care în 31 Maiu 1906 și-a și ținut ședința în școala gr. cat. din Mediaș. În aceia ședință s'a constatat, că am datora reuniunii cu suma de 426 cor., în care sumă, mai sunt de a să socoti — partea cea mai mare de restanțieri — membrii, cari s'au pensionat, sau nu mai trăiesc, sau depărțându-să din despărțământ nu să știe pe unde se mai află.

Referitor la acei membrii, cari încă-s în funcțiune și aparțin reuniunii noastre notez, că cu datul de 15 Dec. Nr. 41—1906 li-s'au expedit prin subscrisul unui fie-căruia provocare în senzul, că până în 15 Ianuarie a. c. să-și achiteze datoria. Câți-va dintre dâșzii s'au și grăbit cu plata, cei mai mulți însă cu durere, trebuie s'o spun, nici măcar semne de viață nu mi-au dat. Văzând eu aceasta în ziua de 14 Martie n. Nr. 4—1907 și pe baza unui circular conzistorial am rugat oficiile protopopesti din Mediaș și Ibașfalău, ca în timpul cel mai scurt și pe calea cea mai aspră să binevoiască a încasa restanțele membrilor renitenți. După cât is informat, domnii protopopi își vor face datoria.

Când însă nici aceasta acțiune nu va afla ehoul așteptat, cu părere de rău, mă voi vedea silit să recurg la mijlocul

cel mai aspru de care pot dispune și anumiți la executarea punctului IV din 8 Noiembrie 1900.

Mi-să strânge inima de durere, când mă și gândesc numai la acest ultim mijloc, și nu-mi pot închipui ca cineva pentru 8—16 cor. să aștepte până ce-i intră executorul în casă. Aflu de foarte nimerită afirmarea M. O. D. v. protopop Gheorghe Simu din oficiosa 123—1907 referitoare la acestea restante în care se zice că: „e de mirat, cum de acum, când învățătorimea bate din mâini și din picioare spre a să ridica la nivelul ce-i compete — învățătorii noștri nu știu prețui o instituție așa de frumoasă ca Reuniunea, care tocmai vază și demnitățile învățătorimii vrea să o ridice“.

De astă-dată îmi încheiu expunerea. Din celea enarate „Murășanul“ și cetitorii interesați își pot închipui adevărata stare de lucruri, referitoare la restanțieri. Casierul nostru tocmai acum îmi face cunoscut, că membrii încep cu mai mult zel a-și achita restanțele. E mare veste aceasta, pe care o și comunic tuturor, căci mă nutrește mult nădejdea, că frații colegi să pătrund tot mai mult de scopul reuniunii, care este; a înălța oficiul momentuos al învățătorilor conform progresului spiritual și material al timpului modern; de a ajuta pe membrii săi în caz de extremă necesitate, eventual ajutarea școlărilor mai sărace și prevederea lor cu cele mai necesare recvizite, a ajuta pe școlarii lipsiți; iară mai târziu înființarea unui muzeu de recvizite de învățământ.

Isidor Dopp,
president.

Din Cincul mare.

— 24 Martie 1907.

(Fine.)

În 2 Septembrie 1906, reuniunea ținând ședință, votă statutele, cari apoi fură înaintate ministrului de interne spre aprobare. În sensul statutelor se aleseră și funcționarii reuniunii și anume: de președinte d-l Hariton Prescurea, vicepreședinte d-l Emil Mândocea, bibliotecar d-l Valeriu Popp, secretar și vicebibliotecar d-l Dionisie Stănuțu, iar de casier d-l Ion Bastia.

Fiind de lipsă un local, unde reuniunea să-și poată țineu casină, on. comitetul al bisericii gr. or. locale, a binevoit a ne pune la dispoziție spre folosință gratuită o sală nelocuită a școlii gr. or. În inaugurarea festivă a localului reuniunii de cetire s'a făcut în prezența a numeroși membrii în 21 Februarie a. c. Un deosebit interes s'a manifestat față de reuniune, așa că de prezent sunt înscrși peste 70 membrii. Față de aceasta afluență neașteptată, în 22 c. se convocă adunare generală pentru luarea dispozițiilor necesare. Considerând că localitatea casinei e nefastă pentru atâția membrii, s'a decis acapararea unui al II-lea local. Spre acest scop se hotărî desfăcerea reuniunii în 2 secții, pentru-ca atât mai ușor să-și poată îndeplini menirea avută în vedere la înființare: „desvoltarea gustului de cetit și răspândirea culturii în păturile poporului“.

Cu toate că abia s'a înființat reuniunea în 16 c. aranjă producțiune teatrală. Deși timpul de pregătire a fost relativ scurt — abia 2 săptămâni — rezultatul atât moral cât și material a fost peste toate așteptările. Esecționând inteligența română din împrejurimi, care în cea mai mare parte nici cu această ocaziune n'a eșit din pasivitatea-i proverbială — petrecerea a fost foarte bine cercetată. Inteligența străină din loc s'a prezentat în număr complet. S'a realizat un profit curat de 50 cor., care s'a adaus la fondul reuniunii.

Peste taxele obișnuite au binevoit a contribui următorii P. T. domni: Ion Titieni, cand. de adv. 5 cor., Dionisie Stănuțu, învățător, Petru Titieni, cand. de adv., Emil Mândocea, învățător câte 2 cor., Dumitru Antinie, comisar de drum, Valeriu Popp, contabil, câte 1 cor. 50 b., Imecsfalvi Imecs Ienő, protopretor, Dănilă Gabor, inginer, Ion Mihu, preot, I. Hammer, comerciant, Moise Brumbescu, învățător, Aurel Munteanu, teolog absolut, Poparadu câte 1 cor., Ion Paicu, inv. și Ion Bonea, inv. penz. câte 40 fil.

Ne împlinim cu multă plăcere datorința, de a exprima și pe această cale călduroase mulțămiri taturor acolora, cari prin prezența or au înălțat succesul moral al producțiunii.

P-ntru comitet:

Dionisie Stănuțu, Valeriu Popp,
secretar. bibliotecar.

Soia.

de
I. Pampu, învățător.

La noi hrana țăranului dela sate ar trebui fără îndoială să preocupe din adins pe toți cei ce poartă la inimă soartea amară a acestei clase de oameni, care muncește din greu pe lângă nutremânt rău și de multe ori neîndestulitor. Căci hrana sateanului nostru nu e numai o chestie de igienă socială, ci chiar o chestie de viață, dela care atârna sănătatea și vigoarea neamului nostru. Lipsa de hrană acomodată, ce vedem că bate tot mai mult la ușa sateanului, în urma sărăciei, ca izvor al birurilor mari de tot felul ce trebuie să le poarte din moșoara sa nu prea mare, cu un cuvânt lipsa de mijloace, care nu-l lasă să se hrănească cum trebuie, zic, trebuie să ne dee de gândit.

Zicătoarea că „nu trăiești ca să mănânci, ci mănânci ca să trăiești“ nu e o zicătoare numai iac-așa, ci în ea să oglindează un principiu de căpetenie. Căci știm că fie-care ființă viețuitoare are lipsă de mâncare; iar suprimând hrana să suprimă viața, sau reducând rația de hrană nu facem alta, decât reducem puterea de a munci, fie cu capul, fie cu brațele.

Învățații au ajuns a putea sta-tori unele reguli privitoare la compunerea hranei și la conținutul alimentelor, ce trebuie să fie consumate de oameni, ca să poată trăi și munci, dar așa, după cum l'a lăsat Dumnezeu pe om să trăiască și să muncească, nu numai să chinue și să năcăjască, cum cu mulți oameni să întâmplă din nesocotință, din neștiință sau din neputință. După aceste reguli hrana omului trebuie să fie mixtă (amestecată), adică compusă din părți carnoase și din părți leguminoase. Sub părți carnoase înțelegem: carnea, ouăle, brânza, laptele, peștele etc. cari conțin mai multe părți de materii azotoase și grase, de cari are omul mai multă lipsă; iar sub leguminoase înțelegem: grâul, cucuruzul, orezul, fasolea, mazărea, linteia etc. — Și unele și altele conțin în măsură mai mică sau mai mare materiile, de care are lipsă organismul omului. Și de cei ce știu cum și în ce măsură trebuie folosite acestea mănăcări, e bine. Bietul țăran însă neștiind aceasta, sau din cauza lipsei, pentru a putea dobândi d. e. cantitatea de materii necesare organismului său, trebuie să-și încarce stomacul cu o cantitate de tot mare de leguminoase, altcum ar fi rău, iar aceasta e în detrimentul sănătății și vieții sale.

După cum au aflat învățații, un om care nu face timp de 24 oare nici o mișcare și nu ia nici un fel de hrană, consumă din trupul său 500 grame carne și 290 grame grăsimi, mai pierzând și din putere.

Iar ca să poți trăi, să poți munci și să nu pierzi din putere, nici să-ți consumi din trupul tău, trebuie să consumi atâta din bucatele ce le ai la dispoziție, ca această hrană să atingă rația de materii nutritive prescrisă și indispensabilă.

D. e. pentru un om adult, care îndeplinește o muncă mijlocie, aceasta rație trebuie să conție:

118—125	grame materii azotoase
56—84	„ grase
400—500	„ idrați de carboni
24—32	„ săruri minerale.

Acuma să vedem că unele din bucatele ce le consumă țăranul dela sate câte părți de materii azotoase și de părți grase conțin?

100 grame conțin:

	Materii azotoase	materii grase
	grame	grame
(Soia galbină)	34.5	19.2
(Soia neagră)	42.6	15.0
Carne de vacă, mijlocie	19.—	8.—
Carne de porc, 1/2 grasă	12.—	26.—
Carne de miel, 1/2 grasă	16.—	9.—
Pește proaspăt	17.—	1.—
Onă	18.—	11.—
Lapte de vacă	3.5	3.7
Brânză slabă	35.—	12.—
Fasole	23.—	1.8
Legume	1.5	0.2

De aici să vede că cu deosebire țăranul dela sate, care să nutrește mai mult cu bucate leguminoase, dă organismului său o cantitate neîndestulitoare de materii grase și azotoase, de unde reiese că pierzând din avutul său de albumină: slăbește și devine palid văzând cu ochii. Apoi omul rău hrănit fuge de muncă grea, pentru că aceasta i întrece puterile; munca mijlocie îl istovește și nu-i rămâne decât cea ușoară, care îi produce prea puțin pentru a-l scoate din nevoi“ (Dr. A. Urban).

O legumă miraculoasă (după cum apare și din tabela de mai sus) care pare a fi chemată să înlocuiască ușor: carnea, laptele, ouăle, peștele și brânza — ce adesea lipsesc țăranului dela sate — în ce privește conținutul ei de părți nutritive, este Soia sau fasolea japoneză.

Patria acestei plante păstioase este Japonia, unde să cultivă în măsură mare. Constitue un articol de consum însemnat însă și în alte țări. În Europa abia în anii din urmă s'a încetățenit. Cu deosebire în România toate revistele economice să ocupă în continuu cu aceasta plantă fenomenală.

În urma marilor laude ce i-să aduc acestei leguminoase din toate părțile, am cultivat și eu aceasta plantă în două varietăți: soia galbină și soia neagră.

În vara anului 1905 ascultând frumosele prelegeri din „economie“ ținute de directorul școlii agronomice din Geoagiu, văzând că despre soia nu vorbește nimic i-am cerut anume să-și dee părerea și despre aceasta legumă, dar răspunsul a fost: că a trecut la ordinea zilei, de unde apare că în țara noastră la economiile statului soia încă n'are trecere.

Rezultatul ce l'am obținut eu însă la cultivarea și folosirea acestei plante, precum și studiul ce l'am făcut în „pavilionul soiei“ astăvară la Expoziție în București, mă pun în poziția de a susține totul ce s'a scris favorabil despre soia în ziaristica noastră; și deoparte ca să satisfac dorinței unor domni, cari au cumpărat*) dela mine soia cerând amănunte, iar de altă parte cu dorul de a-să încetățeni și la noi ca o plantă foarte folositoare — cu permisiunea On. Redacțiunii — scriu acestea șire în acest prețuit ziar.

(Va urma.)

Mulțumire publică.

Pentru edificarea unei școlii nouă în parohia noastră Sf. Arhangheli din Satulung, au binevoit a mai contribui următorii marinoși domni: George Golea, proprietar Constanța 50 lei, Oprea Banciu, proprietar Topraisar 40 cor. Ioan V. Țiței, administrator Sibleanu 20 cor.

D-l Ioan Perșoiu, comerciant Brăila a binevoit a intermedie următoarea colecție: I. I. Perșoiu 20 lei, M. Opran 1 leu, Mandy 2 lei, Jacques Clems 5 lei, Loius Morin Alatt 2 lei, I. Kaufman 2 lei, I. Bedțeanu 5 lei, St. Lazar 10 lei, G. Buzoianu 5 lei, Oscar Barozzi 2 lei, Ioan G. Perăche 2 lei, Dumitru Filipescu 1 leu, Ioan Ieremia 2 lei, D. A. Cristocia 5 lei, Ghiță I. Rucăreanu 20 lei, Neculai Perșoiu 10 lei, Cristache Olteanu 2 lei, Dumitru Frațișă 2 lei, Stan Radulescu 1 leu, Frații Dima

*) Mai am de vânzare soia galbină foarte frumoasă. 1 kgr. trimis franco costă 2 cor. Holczvány u. p. Ujgyház

2 lei, Radu D. Pasăre 10 lei, Petru Perșoiu 5 lei, suma totală 116 lei.

D-l Ioan Alexe Popa, proprietar comuna Gargalac ne-a trimis următoarea colecție: I. Al. Popa 40 lei, Ioan I. Stănei 10 lei, Stan Stănei 5 lei, G. Grivăț 1.50 lei, Danciu Atanase 1.50 lei, Dumitru Herța 1 leu, Ioan R. Popa 2 lei, Ioan Băbuș 1 leu, suma totală 62 lei.

D-l Zaharie Ciței, comerciant, Brăila, a binevoit a colecta următoarele sume: Z. Ciței 10 lei, Frații Ovesea 5 lei, D. Parvulescu, comuna Victoria 5 lei, G. I. Munteanu 5 lei, T. V. Dermengiu 2 lei, T. R. Cristocia 2 lei, D. A. Cristocia 2 lei, S. Lazar 2 lei, Ioan I. Irimia 2 lei, Ioan Giuglea 2 lei, S. Opreșcu 1 leu, Dtra Carabet 1 leu, Radu Perciagescu 1 leu, Ioan I. Terzea 1 leu, suma totală 41 lei.

Rugăm respectuos atât pe nobilii donatori precum și pe binevoitorii colectanți să primească simțita noastră mulțumită.

Satulung, în 30 Martie 1907.

Comitetul parohial prin
R. Verșea,
președinte.

MULTE ȘI DE TOATE.

Măr ori lămie?

O discuție, pe cât de nostimă, pe atât de interesantă preocupă pe unii savanți, membrii ai „Asociațiunii naționale americane de limbistică“, din New-Haven. La o ședință a acestei societăți s'a luat în desbatere tema, că în adevăr un măr sau o lămie? Tema aceasta a dat loc la o discuție care a alarmat vre-o 10 savanți, însă fără a ajunge la un rezultat pozitiv. Părerea celor mai mulți a fost nefavorabilă mărului, dat fiind faptul, că mărul e fructul zonei temperate. Iar paradial fiind în zona caldă — după cei mai mulți învățați între Eufirat și Tigru — este peste puțină, ca strămoșii noștri să fi găsit mere în grădina raiului. Aceasta e părerea profesorului Olivier Iobsen dela universitatea din Leland Strandfort. Alții sunt de părere că pomul cel oprit să fi fost un smochin, un pom foarte răspândit în ținuturile unde se presupune a fi fost raiul.

*
Circulațiunea streinilor în orașul Londra.

Despre monstra circulațiune a străinilor în acest oraș socialistul englez Iohn Burus a dat de curând unele date foarte interesante.

Pe baza datelor statistice constată, că pe fie-care zi vin în Londra 80.000 persoane. — Pentru transportul acestor persoane să cer zilnic 250 trenuri personale de câte 8 vagoane, dintre cari fie-care cuprinde 40 de persoane. Anual dară 92.250 de trenuri cu 29.200.000 de persoane — cu mult mai multe decât jumătatea populațiunii întregi a celor două regate unite.

Dacă vom calcula acuma că un strein venit în Londra cheltuește pe mâncare, băutură și distracții numai 5 cor. pe o zi, — o sumă, care după referințele de trai de acolo e tare mică, — va rezulta că să încassează zilnic dela acești streini 400.000 de coroane, iar anual 146 milioane de coroane.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor respons.interim.: Victor Braniceu

Ani dearândul am fost bolnav făcând tot posibilul pentru a-mi redobândi sănătatea. Am fost în Budapesta, Viena, la cei mai vestiți profesori, dar toate astea n'au ajutat nimic, căci junghiurile din spate, respirația grea, durerea de urechi, isomnia etc. n'au trecut și dacă totuși m'am însănătoșat, am să o mulțămesc exclusiv crucii electro-magnetice a D-tale. Primește deci pentru invenția D-tale mulțumirile mele cele mai profunde; sunt prea fericit, că am scăpat de aceste boale chinuitoare. Németh-ujvár. Cu toată stima: Maria Wellinger m. p. Această scrisoare a fost trimisă d-lui Albert Müller, (Budapesta, V. strada Vadász 42/A.E.) descoperitorul crucii electro-magnetice, R. B. Nr. 88.967.

La tipografia și libtaria A. Mureșianu se află de vânzare următoarele:
Cărți literare apărute din editia „Minerva” București.

N. Petra-Petrescu. Ilie Marin, istorică pentru tinerime, localizată după nemțeșce. 193 pag. Prețul cor. 1.50
Vasilie Pop. „Domnița Viorica” roman. Prețul 2 cor. (plus porto bani 20)
M. Salodeanu. „Floarea Orlită”, roman. Prețul 2 cor. (plus porto bani 20)
Ștefan Iosif. „Credințe.” Poesii à cor. 1.50
Em. Gârleanu-Emilgar. „Bătrânii”, schițe din viața boerilor moldoveni 1.50
Eugeniu Boureanu. „Povestiri din copilărie”. Prețul à cor. 1.50
M. Eminescu. Poesii postume”, ediție nouă, 263 pag. cu note. Prețul c. 1.50
N. N. Beldiceanu. „Chipurii dela Mahala” Conține 305 pag. Prețul cor., 1.50
Ion Manolache-Holda. Fete, portrete schițe și nuvele, ediție I. 316 pag. Prețul Lei 1.50

II. Chendi. „Fragmente”. Un șir de interesante articole (informațiuni literare), și sunt o continuare a volumelor „Preludii” și „Folietone” scrise. 246 pag. Prețul Lei 2.50

Al. I. Odobescu opere complete. Vol. I. Pagini 360. Prețul Lei 1.50.

M. Sadoveanu. Amintirile căprariului Gheorghită. Pagini 280. Prețul Lei 2. Din operele complete a lui Ioan Creangă a apărut ediția a doua. Prețul 1 cor. 10 fil plus 20 b. porto.

„Călăuza stațiunilor balneare” de Aurel Scurtu. Prețul 1 cor. 50 fil. plus 20 bani porto.

„In institutul grafic Minerva” București a apărut „Opere complete” de N. Nicolescu, C. Stamati și V. Cârlova la oaltă intro singură Broșură. Prețuri 1 cor. 50 plus porto 10 bani se poate procura prin Librăria A. Mureșianu Brașov.

In institutul grafic „Minerva” a apărut „Popasuri vânătoarești” de Ion Bărsăneanu pe 205 pagini formatul octav mare prețul cor. 1.50 bani plus 20 bani porto. Se poate procura prin librăria A. Mureșianu Brașov.

Diverse.

„**Novelă**” de Vasile Ranta Buticescu. Broșura are 286 pagini și conține istoriile frumoase scrise, într'un limbaj viu plăcut. Prețul ei e 1 cor. 60 bani plus 20 bani porto.

Poesii de Vasile Ranta Buticescu. Edițiunea „Amicului Familiei”. Prețul 1 cor. 20 b. plus 10 b. porto.

Versuri de dor, adunate din poezii români de A. Prețul 50 bani (+ 5 b. porto.)

Cartea ilustrată pentru copii și copile de George Simu. Această broșură conține poezii istorice și morale spre escitarea gustului de cetit la copii. Prețul 50 bani + 56 b. porto.)

Dinu Millan roman. Nenuioa sfânt, de Const. Mille. Prețul 2 cor. plus 10 bani porto.

Faciorul Popei. Facerea Joiței. O dragoste a veacului. Rochia Catiței. Amedeo Madini. Din viața tristă. După natură. Baccalaureatul, de Const. Mille. Prețul 2 cor. plus 10 b. porto.

„**Pe pragul mormântului,**” de preotul G. Simu, conține versuri funebreale pentru popor și pentru inteligență. Pr. 50 bani (+ 6 b. porto).

Juvenilia, prosă și versuri, de Sextil Puscariu. Prețul cor. 1.60, pl. 20 b. porto.

Opiniunea publică, conferința ținută a Atheneul român de C. Dissescu la 27 Februarie 1885, prețul 50 b. plus porto 5 bani.

Imbunătățirea stărei sătenilor de Gr. G. Pencescu, prețul 50 b. + 5 b. porto.

Nu mă uita! Colecțiune de versuri pentru ocaziuni funebreale. Aranjată prin N. F. Negruțiu. Ediț. IV. Prețul 50 bani. (+ 5 b. p.)

Priveag, ediția I-ă de Ioan Iosif Scopul Preț. cor. 1. 50 b. pl. 10 b. porto.

Poesii de Al. A. Macedonski. Preț. 3 cor. pl. 20 b. porto.

Scriitori, cetitori și critici de N. Rădulescu-Niger 50 b. plus 5 b. porto.

Lira Sionului său cântarea sârbătorilor de Aron Boca Velchereanu 50 b. plus 10 b. porto.

Bocete adecă Cântări la morți, adunate de I. Pop-Rețeganul. Prețul 80 bani. (+ 10 b. p.)

Cu vârful penei, scrieri satirico-humoristice de Antoniu Pop 1 Cor. plus 10 b. porto.

Umbre și lumini poezii de Em. Părdăanu, cor. 2.50 (porto 20 b.)

Asupra situațiunei, articoli și foișore de Ióni A. Lăpedat. Preț. 40 b. pl. 10 b. porto)

Influița francesă în România de A. Xenopol profesor la universitatea din Iași. Cu 50 b. + 5 b. porto.

„**Despre cel dintăiu ajutor la vătămări ale ochilor**” de Dr. Ioan Popp, medic colonel, și r. Acestă broșură conține pe 36 pagini sfaturile cele mai bune, cum se se procedă și ce măsuri grabnice se ia în casurile de vătămări ale ochilor, o cârtică, care n'ar trebui să lipsescă din nici o familie.

Cântul în școlă populară de Iuliu Pop, învățător în Năsăud. Teoriă, praxă și cântări. Este o scriere întocmită pentru cei ce propun cântările. Prețul 60 b. (cu posta 66 b.)

Manual catehetic pentru primii ani școlastici, ca îndreptar pentru cateheți, învățători și părinți, prelucrat de Basiliu Bățiu, profesor la seminariul din Blășiu. Prețul 80 b. (cu posta 90 b.)

A mai apărut tot din pēna medicului colonel Dr. Popp instructiva broșură „**Combaterea Malariei**” și va apare în curēnd în broșură și tractatul foarte interesant și folositor „**Despre tutun**”, o schiță istorică-igienică.

Broșurile de mai sus se pot procura dela tipografia și librăria A. Mureșianu cu 40 b. exemplarul cu porto cu tot pentru intern și cu 50 b. exemplarul pentru România.

Amintiri din Grecia de Teodor Bulc; prețul cor. 1.20 (plus 10 b. porto).

Schițe din Italia de Teodor Bulc. prețul 2 cor. (+ 20 b. porto).

Teoria dramei cu un tractat introductiv despre frumos și artă de prof. Dr. Iosif Blaga. Prețul corone 3.60 (plus 30 b. porto.)

»Romana«

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și explicarea dansului nostru de salon

„**Romana**” dans de colonă în 5 figuri. *Descrișă și explicată împreună cu muzica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o introducere („in loc de prefață”) de *Tunaru din Dumbrău, Popa.* — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

Broșura este în cuart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adausul unei cōle de note (muzica „Romanei” cu explicări) și costă numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„**Romana**” se poate procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.



6500 meri nobili

de 4 și 5 ani

din soiurile Batull, Carmelit-Reinette, Cassel-Reinette, Goldparmān, Poinic, Stettin

sunt de vânzare la moșia subscrișei din Șmig (Somogyom)

Prețul unui pom numai 70 fil. (35 cr.), la cumpărări în masă dela 200 bucăți în sus 10% rabat.

Prețul e a se asemuă deodată cu comandezile la adresa subscrișei. Spedarea se efectuește din gara Medgyes, și până aci fără spese.

Emilia Dr. Russu, soția de avocat,

Sibiiu—Nagyszeben.



Cursul la bursa din Viena.

Din 10 Aprilie n. 1907.

Renta ung. de aur 4%	112.60
Renta de corōne ung. 4%	94.65
Imp. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	83.10
Imp. căil. fer. ung. în argint 4%	94.40
Bonuri rurale croate-slavone	95.45
Impr. ung. cu premii	198.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	148.—
Renta de hârtie austr. 4 2/10	98.65
Renta de argint austr. 4 2/10	98.60
Renta de aur austr. 4%	117.30
Renta de corōne austr. 4%	98.75
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	88.70
Los.iri din 1860	150.50
Acțiil de-ale Băncei ung. de credit	1775.—
Acțiil de-ale Băncei austr. de credit	778.78
Acțiil de-ale Băncei austro-ung.	666.50
Napoleondori.	19.13
Mărci imperiale germane	117.65

Pentru economi!

Prav pentru îngrășarea vitelor cornute, porcilor și a cailor. Vacile dau prin întrebuințarea pravului acestuia lapte mai mult și mai bun. De mare însemnătate este pentru ori care econom a întrebuința acest prav de îngrășare, căci prin aceasta să urcă valoarea — adecă prețul vitelor, porcilor și a cailor. Prețul este 60 fil.

Moartea cloșanilor și a șoarecilor. Un prav sigur pentru stărpirea acestora. Prețul 60 fileri.

Prav pentru oatul găinilor. Prin întrebuințarea pravului acestuia, găinile ouă mai mult ca de comun — chiar și în timp de iarnă — pe când altcum nu ne ouă — sau foarte puțin. Prețul 30 fileri.

Unsoare galbină pentru păduchi la vite. Știut este, că vitele și porcii toamna și iarna întreagă, până la deplină dezvoltare a primăverei, suferă mai mult de mâncărimea păduchilor, prin care mâncărime sunt reținuți percii și vitele în îngrășarea și dezvoltarea lor — ba chiar slăbindu-i, astfel încât în loc de a li-să ridica prețul, chiar perd din valoare. De aceea, fie-care econom să întrebuințeze această unsoare — căreia îi e prețul 20 și 40 fileri.

Extracte pentru prepararea rumului și a diferitelor liqueruri. Cine voește a-și prepara rum și liqueruri foarte bune și ieftine, să întrebuințeze aceste extracte. Prețul pentru 1 litră 40 fil. Tot cu acest preț să capătă și pentru rachiu de prune, de drojde, de sliboviț, de rachiu de bucate și borovița.

Thea foarte ieftină și bună. 1 pachet 20 fileri.

Syrup de zmeură. Curat numai din suc de zmeură de pe munte, preparat cu zachar rafinat. 1 kg. 1 cor. 20 fil.

Toate acestea să capătă la

CORNEL DEMETER, apotecar în Orăștie. (Szászváros)

lângă bisericile evang. reformate. (2777.3—5.)

La Tipografia și Librăria A. Mureșianu, Brașov.

Important pentru vânzătorii de cărți prin orașe și târguri este cartea de rugăciune

„Lauda lui Dumnezeu”

pentru credincioșii de religiunea ortodoxă română, cuprinzând rugăciuni de dimineața și de sēră, la sfânta Liturgie, la taina mărturisirei, precum și la alte multe rugăciuni folositore 56 la număr pe 255 pagini, format octav mic.

Aceșta carte de rugăciuni artistic legată este prima la Români, cari până acuma se închinau din cărți subred legate și ordinare. Acuma nu trebuie să stăm în privința acēșta mai prejos de cărțile de rugăciune ale celorlalte naționalități. Prin cartea de rugăciune „**Lauda lui Dumnezeu**” s'a făcut Românilor un însemnat serviciu, căci ea este o carte de rugăciune frumoasă și se poate căpeta în diferite legături dela mai simple până la mai luxose și tōte în preț foarte moderat.

Prețul lor este:

Legătură trainică neagră și aurită cu séu fără chip sfânt	Cor. b. —.90	Imit. de fildes cu catifea și închiștore	Cor. b. 2.65
Imit. de fildes în alb séu negru	1.60	" " " cu catifea și podobă mai mare	3.10
" " " cu închiștore	1.80	Vinzătorii de cărți primesc un rabat mai considerabil.	
" " " cu cadriu argintat			
" " " cu închiștore	2.10		

Tot asemenea atragem atențiunea publicului asupra „**Cartei de rugăciune**” întocmită de protopresbiterul Calistrat Coca cu aprobarea consistorului episcopesc ortodox-oriental din Cernăuți, care carte format mic octav, cuprinzând asemenea tōte rugăciunile noastre folositore ar fi cea mai potrivită carte de rugăciune pentru toți școlarii.

Prețul acestei cărți:

In pânză neagră cor. 1.—
" " " ceva mai luxosă cor. 1.20
" " " format ceva mai mare cor. 1.40

Tōte acestea se pot procura prin Tipografia și Librăria A. Mureșianu, Brașov, unde au să se adreseze și vânzătorii.

London vista	241.40
Paris vista.	95.52 1/2
Note italiene.	95.40



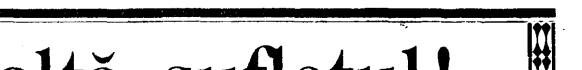
Avis!

La Domnul **IOAN O. RUSSU,** jude reg. în pens. în Vidrăseu (Vidrașzeg) se află de vânzare

Pruni de Bistrița

naturali, soiul foarte fin, dărabul cu 20 fileri pe lângă rambursă.

Poșta și gara ultimă Nyárárdtő. (2796.4—3.)



Cântarea înaltă sufletul!

George Dima: Cele mai frumoase compozițiuni de caracter bisericesc și lumesc pentru cântare și pian, coruri mixte și de bărbați etc. ale acestui măestru al muzicii au apărut la **H. ZEIDNER** în Brașov. Catalog gratuit! În aceeași librărie este un sortiment bogat de **cărți literare românești**, de utensilii pentru scris și desen, deposit de **hârtie**, și despre aceste se află catalog, care se trimite gratuit.

(2805.1—52.)

Imprumut hipotecar.

dela cassa de păstrare generală din Sibiu.
(Allgemeine Sparkassa.)

Cassa generală de păstrare din Sibiu acordă imprumuturi hipotecare pe lângă replătire de anulați de 1/2 an (capital și interese laolaltă) cu următoarele condițiuni:

A. 5⁰/₁₀₀ interese la imprumutul minimal de 20.000 coroane:

- a) la replătirea în 41 ani în 82 rate de 1/2 an cu K. 29.60 pentru fie-care 1000 coroane,
- b) la replătirea în 35 ani în 70 rate de 1/2 an cu K. 31.08 pentru fie-care 1000 coroane.

B. 5¹/₁₀₀ interese la imprumutul minimal de 10.000 coroane:

- a) la replătirea în 44¹/₂ ani în 89 rate de 1/2 an cu K. 30.01 pentru fie-care 1000 coroane,
- b) la replătirea în 27¹/₂ ani în 55 rate de 1/2 an cu K. 35.07 pentru fie care 1000 coroane.

C. 5³/₁₀₀ interese la imprumutul minimal de 3000 coroane:

- a) la replătirea în 40 ani în 80 rate de 1/2 an cu K. 31.84 pentru fie-care 1000 coroane.
- b) la replătirea în 25 ani în 50 rate de 1/2 an cu K. 37.47 pentru fie-care 1000 coroane,
- c) la replătirea în 10 ani în 20 rate de 1/2 an cu K. 65.05 pentru fie-care 1000 coroane.

D. 6⁰/₁₀₀ interese la imprumutul minimal de 1000 coroane:

- a) la replătirea în 32 ani în 64 rate de 1/2 an cu K. 34.98 pentru fie-care 1000 coroane,
- b) la replătirea în 23 ani în 46 rate de 1/2 an cu K. 39.81 pentru fie-care 1000 coroane,
- c) la replătirea în 18 ani în 36 rate de 1/2 an cu K. 45.05 pentru fie-care 1000 coroane,
- d) la replătirea în 15 ani în 30 rate de 1/2 an cu K. 50.09 pentru fie-care 1000 coroane.

Imprumuturile se plătesc — afară de subtragero de 1⁰/₁₀₀ proviziune odată pentru totdeauna — în suma întreagă.

Rugări pentru imprumuturi mijlocește Agentura Principală a Băncii Gen. M. de Asigurare „Transilvania“ în Brașov Strada Mihael Weiss nr. 24.

9-12.2801.

PUBLICAȚIUNE

Pe baza concluzului comitetului parochial de dtto 2/15 Martie 1907

Biserica gr. or. Perșani, protopresbiteratul Făgărașului arândează „Baia de peatră“ aflătoare în nemijlocită apropierea comunei — Duminecă în 21 Aprilie st. n. la oarele 2 după prânz în edificiul școlii confesionale din loc, pe timp de 6 ani.

Prețul strigărei e 200 cor.

Licitanții au a depune înainte de începerea licitațiunei vadiu de 10⁰/₁₀₀.

Condițiunile de licitațiune să pot vedea la oficiul parochial.

Perșani, în 9/22 Martie 1907.

Pant. Nastea, Petru Macedon,
preot pres. inv. not. al com.

Cruce seu stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 88967.

Nu e crucea lui Volta.
Vindecă și inviorează



Nu e mijloc secret.
pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă bo-

se da împrejurării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunei sângelui, anemie, amețeli, țiuturi de ureche, bătaie de inimă, agărciuri de inimă, asmă, auțul greu, agărciuri de stomac, lipsa poftel de mâncare, reoală la mâni și la picioare, reumă, podagră, ischias, udul in pat, influența, însomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bôle, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate încurse din tôte părțile lumii, cari prețuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine pôte examina aceste atestate Acel pacient. care in decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimite banii. Unde orice încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis s'ese confunde cu aparatul „Volta“, de ore-ce „Ciasul-Volta“ atât in Germania cât și in Austro-Ungaris a fost oficios oprit, fiind nefolositor. pe când aparatul meu e in genere cunoscut apreciat și cercetat. Deja ieffinătatea crucei male electro-magnetice o recomandă indeosebi

Prețul aparatului mare e 6 cor. Pretul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la morburii, cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

folosibil la copii și femei de constituție forte slabă.

Expediție din centru și locul de vëndare pentru țără i streinătate etc.

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V, Strada VADÁSZ 42 A./E. colțul strada Kálmán.

Institut indigen. Banca de asigurare „TRANSILVANIA“ din Sibiu

intemeiată la anul 1868

in Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii), asigurază in cele mai avantajoase condiții:

contra pericolului de incendiu și esplosiuee, edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

asupra vieții omului

in toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termin fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală.

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului:

94,975.294 cor.

Capital asigurat asupra vieții:

9,239.195 coroane.

Dela întemeiare institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,295.120.15 c., pt. capitale asig. pe viață 3,760.810.21 c.

Oferte și informațiuni se pot primi dela: Direcțiunea in Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 etagiul I. curtea I, și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din tôte comunele mai mari.

În 6 zile
la

AMERICA.

Transport de persoane
in

TOATE PĂTURILE DIN LUME.

Cereți clarificări și îndrumări.

E de ajuns carte posta'ă.

Răsuundem românește.

FALK et Comp.
Secția românească.

Hamburg.
Strada Raboisen Nr. 30.

Avis!

Subscrisul își ea voia a recomanda On. preoți, învățători și primari

Vinurile sale,

care de mai mulți ani s'au constatat

ca VIN curat și bun

din viță ardelenescă. Ca vânzător, român adevărat, rog ca să mă cercetați și veți fi mulțumiți.

Prețurile sunt foarte convenabile ca să poată ori și cine pentru Paști a-și cumpăra cel puțin 10 litre.

Cu toată stima

GEORGE ENESCU,
comerciant Poiana-mărului.

Tatăl meu a fost numit și Săulea

in cercul Branului de sus.

(1-10.)

Antreprise de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 3.

vis-à-vis de Băcânia Steua Roșie.

Recomandă Onor. public la casuri de morțe, aședământul seu de inmormântare bogat asortat in cari tôte obiectele, atât sortele mai de rând, cât și cele mai fine, se pot căpăta cu prețuri ieffine.

Comisiune și depou de sicriuri de metal ce se pot inchide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriă a tuturor sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.

Depou de canuni pentru monumente și plântici cu prețurile cele mai moderate.

Representanță de monumente de marmură, carē funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și un car funebru vëndet, pentru copii, precum și cioclii.

Comande întregi se escută prompt și ieffin, i au asupra-mi și transporturi de morți in streinătate.

La casuri de morțe a se adresa la

E. Tutsek.

20-*

Cultivarea feței și a mânilor.

Kaloderma-Gelée, Liodermin, Emolotin, Glycerin și Gellée de castraveți, Honey Jelly, ș. a. se capătă la

G. Eitel,
Strada Vămei 18.